

Matematyczne aspekty analizy danych (studia stacjonarne)

Dr Anna Muranova

Semestr zimowy 2024/2025, UWM w Olsztynie

Zajęcie 11

Ćwiczenie 1. (a) Napisz program, który w pętli generuje 100 liczb całkowitych od -100 do 100 i zapisuje każdą z tych liczbę do odpowiedniego pliku: parzyste do even.txt, a nieparzyste do odd.txt.

(b) Napisz program, który wczyta pliki utworzone w poprzednim zadaniu i obliczy sumę oraz średnią arytmetyczną liczb znajdujących się w każdym z nich.

Ćwiczenie 2. (a) Napisz program, który wypisuje w plik w plik 5000 liter, symulujących DNA, tzn. każda litera jest A, C, G lub T z równym prawdopodobieństwem albo losowym znakiem z prawdopodobieństwem 1/100 (błąd).

(b) Napisz program, który wczyta plik utworzony w poprzednim zadaniu i:

- usunie błędy
- obliczy ilość wystąpień każdej litery, wynik zapisz w słowniku
- obliczy ilość wystąpień TA i AT,
- przekształci DNA na białko według tabeli:

```
table = {  
    'ATA': 'I', 'ATC': 'I', 'ATT': 'I', 'ATG': 'M',  
    'ACA': 'T', 'ACC': 'T', 'ACG': 'T', 'ACT': 'T',  
    'AAC': 'N', 'AAT': 'N', 'AAA': 'K', 'AAG': 'K',  
    'AGC': 'S', 'AGT': 'S', 'AGA': 'R', 'AGG': 'R',  
    'CTA': 'L', 'CTC': 'L', 'CTG': 'L', 'CTT': 'L',  
    'CCA': 'P', 'CCC': 'P', 'CCG': 'P', 'CCT': 'P',  
    'CAC': 'H', 'CAT': 'H', 'CAA': 'Q', 'CAG': 'Q',  
    'CGA': 'R', 'CGC': 'R', 'CGG': 'R', 'CGT': 'R',  
    'GTA': 'V', 'GTC': 'V', 'GTG': 'V', 'GTT': 'V',  
    'GCA': 'A', 'GCC': 'A', 'GCG': 'A', 'GCT': 'A',  
    'GAC': 'D', 'GAT': 'D', 'GAA': 'E', 'GAG': 'E',  
    'GGA': 'G', 'GGC': 'G', 'GGG': 'G', 'GGT': 'G',  
    'TCA': 'S', 'TCC': 'S', 'TCG': 'S', 'TCT': 'S',  
    'TTC': 'F', 'TTT': 'F', 'TTA': 'L', 'TTG': 'L',  
    'TAC': 'Y', 'TAT': 'Y', 'TAA': '_', 'TAG': '_',  
    'TGC': 'C', 'TGT': 'C', 'TGA': '_', 'TGG': 'W',  
}
```

i zapisuje wynik do nowego pliku.

- przekształca DNA na białko zaczynając od podanej przez użytkownika trojki.

Ćwiczenie 3. Wczytać poszczególne wiersze z pliku

<http://wmii.uwm.edu.pl/~muranova/MAAD2024-25/dane10.txt>

do x , y , z jako np.array, i obliczyć po tym danym regresją liniową od dwóch zmiennych $z = f(x, y)$ oraz R^2 . *Narysować obrazek 3D.

Ćwiczenie 4. Pobierz plik z cenami jaj w Polsce w wybranych sieciach. Źródła danych:

<http://www.dlahandlu.pl/koszyk/towar/10-jaj-najtansze,38.html>

<http://wmii.uwm.edu.pl/~muranova/MAAD2024-25/jajka2024.csv>.

Zapisz plik w folderze projektu. Załaduj go do środowiska. Dodaj encoding! Następnie przetwórz dane abyś można było wykonać operacje:

- obliczyć średnią cenę wszystkich jaj.
- wyznaczyć w którym mieście i w jakiej sieci są najtańsze a w jakich najdroższe jajka. Wynik zapisz w postaci dwuwymiarowej tablicy przechowującej pary (Miasto, nazwa sieci).

Wszystkie operacje wykonaj używając funkcji wbudowanych w interpretator lub biblioteki numpy.